

Som det fremgår deraf, udviser driften i 1960-61 for de 6 tekniske skoler med teknika sammenlagt et underskud på 300 000 kr. for skolerne som helhed og sammenlagt et underskud på 1 013 000 kr. særskilt for teknika, således at de store økonomiske vanskeligheder altså kan henføres til den videregående undervisning. Alene en dækning af de øjeblikkelige underskud er dog hverken i hovedstaden eller provinsen tilstrækkeligt til at sikre opfyldelse af de forøgede krav, som den tekniske udvikling i forbindelse med den meget store tilgang af unge, der søger uddannelse som ingeniører, stiller til teknika.

Da det således må påregnes, at teknika kun kan opretholdes, såfremt der stilles forøgede midler til rådighed, og da supplerende støtte fra anden side ikke kan tilsikres i fornødent omfang, anses det ikke forsvarligt at udskyde gennemførelsen af særlige regler for øget statsstøtte til teknika. Sådanne regler bør udformes på en sådan måde, at der tilvejebringes et for fremtiden holdbart finansieringsgrundlag og sikres teknika tilsvarende muligheder som de andre former for ingeniøruddannelser for gennemførelse af de fornødne kapacitetsudvidelser og anskaffelse af det påkrævede undervisningsmateriel. Med henblik herpå er udarbejdet nærmere forslag til sådanne regler, hvorom henvises til forslagens § 3 og bemærkningerne til denne paragraf, jfr. det som bilag 2 forelagte udkast til bekendtgørelse om byggelån m. v. til teknika.

Ved beregningen af merudgifterne for staten ved en gennemførelse af det deri indeholdte forslag om, at staten — som ved anden højere undervisning — udreder samtlige udgifter ved driften af teknika, må den foran nævnte øgede statsstøtte til kompensation af de afskaffede skolepenge tages i betragtning. Ifølge det foran anførte driftsregnskab udgjorde statstilskuddet til teknika i 1960-61 6 530 000 kr. og de nu af staten kompenserede skolepenge m. v. 2 098 000 kr., eller i alt 8 628 000 kr., svarende til ca. 80 pct. af teknikas indtægter. Såfremt staten i 1960-61 havde udredt samtlige driftsudgifter for teknika, herunder det anførte underskud på ca. 1 mill. kr., ville dette i forhold til de gældende regler have medført en merudgift for staten på ca. 3,3 mill. kr. Under hensyntagen til de stigende omkostninger til lærerlønninger m. v. og det stigende elevantal anslås den tilsvarende årlige merudgift for staten i de nærmest kommende år at ville beløbe sig til 4-5 mill. kr.

I konsekvens af forslaget om en særlig for teknika gældende ordning, der indebærer, at staten i videre omfang sikrer teknikas økonomi, og da fordelene ved det hidtil bestående fællesskab med de tekniske

skoler som foran anført ikke længere kan anses for at være til stede, findes det mest hensigtsmæssigt, at teknika såvel i økonomisk som i driftsmæssig henseende adskilles fra de tekniske skoler.

Man har haft opmærksomheden henvendt på, hvorvidt staten, når dennes bistand påkaldes i så væsentligt omfang, burde overtage teknika, således at disse overgår til statsdrift. En statsovertagelse af teknika i forhold til den her foreslåede ordning vil imidlertid næppe indebære sådanne fordele af undervisningsmæssig og administrativ karakter, at der er tilstrækkeligt grundlag for at forlade den nuværende driftsform, der forudsætter et snævert samarbejde med og en aktiv medvirken fra erhvervene ved ledelsen af undervisningsvirksomhederne.

Det foreslås derfor, at teknika organiseres som selvejende institutioner, og på en sådan måde, at det betydningsfulde samarbejde med erhvervene også for teknikas vedkommende — uanset den foreslåede udskillelse fra de tekniske skoler — bevares og udbygges. Hensynet hertil kan bl. a. tilgodeses ved at sikre erhvervsrepræsentanterne sæde i bestyrelserne for de enkelte teknika.

Bestyrelserne bør — ud over erhvervsrepræsentanter for de hovedretninger, inden for hvilke vedkommende teknikum meddeler undervisning — omfatte repræsentanter for de kommunale myndigheder, der er nærmest interesseret i teknikums virksomhed, samt for de lokale arbejderorganisationer. Endvidere bør bestyrelserne ikke mindst under hensyn til den foreslåede væsentlige statsstøtte omfatte en eller flere repræsentanter for staten, men bør inden for rammerne af lovgivningen og de ministerielle forskrifter have et selvstændigt ansvar for vedkommende teknikums administration, således at statens myndigheder — i overensstemmelse med de foreliggende ønsker om en forenkling af forretningsgangen inden for forvaltningen — alene skal have forelagt principielle spørgsmål og sager af større betydning.

I lighed med ordningen inden for anden højere undervisning findes det formålstjenligt, at der som øverste daglige leder ansættes en rektor, og at dette hver overdrages en højt kvalificeret lærer. På grund af stillingens særlige karakter og den store betydning, den rette varetagelse af dette hverv har for undervisningen på teknikum, bør der fastsættes en særlig fremgangsmåde for valget af rektor. Det foreslås, at rektor udpeges af vedkommende teknikums bestyrelse for en periode af 3 år ad gangen, men således at en lærerforsamling ved teknikum har ret til at gøre indstilling om valget, der skal godkendes af undervisningsministeren. Rektor bør være medlem af bestyrelsen.